

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI: Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . 5 fl.—cr. " " " " " " 1/2 anu 2 fl.50cr. Pentru Romani'a si strainetate pe anu 14 fr. " " " " " " pe 1/2 a. 7 fr.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Corespondentiele sè se adreseze la Redactiunea dela „Biseric'a si Scól'a.“ Èr banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.“</p>
---	--	---

Invetiatori'a si cantoratul.

Romanulu tiene multu la datinile si traditiunile, moscenite din betrani.

Si este multa intieptiune in acestu modu de viétia alu romanului, pentruca datinile si traditiunile, moscenite din mosi stremosi constituescu individualitatea si caracterulu specificu alu popóreloru.

Constatatu fiend acestu adeveru urméza neaperatu, ca o desvoltare cu trainicia a unui poporu nu se póte face in altu modu, decât tienendu contu de individualitatea, si respective de datinile si traditiunile lui.

Intre cele multe datine, proprie in lume numai romanului este si aplecarea lui spre cantare. Canta romanulu, de resuna codrii si vaile, si in acelasi timpulu la dile de serbatóre totu prin câte o cantare bisericésca plantéza in fii sei semtiemintele religióse.

Tóte popórele si-au cantecele lor. Cand canta romanulu inse se deosebesce de tóte celelalte neamuri din lume. In vorbele, in cari si-imbraca romanulu cantarea nu esprima numai nisce simtieminte trecetórie. Este ceva mai multu. Doin'a romanésca este istori'a poporului nostru si a trainicieii lui in decursulu veacuriloru.

De multe neazuri a scapatu doin'a suflarea romanésca, si in multe dureri ale sale a gasitu romanulu mediloculu de a rentineri si a-se otieli pentru unu mersu mai viu in lupt'a pentru esistintia.

Cantarea forméza dara neaperatu o parte insemnata a individualitatii nóstre ca poporu; si ca atare nu mai incape nici cea mai mica indoiéla cantarea compete in istori'a civilisatiunei poporului nostru.

Purcediendu de aci nu intielegemu, de unde vine, si cum se face, ca in timpulu din urma chiar din corpulu invetiatorescu s'au ridicatu glasuri in publicu in contra usului nostru remasu din betrani, cá invetiatorulu se ocupe si functiunea de cantoru in biseric'a, si in sarcin'a scólei nóstre se fie a propune si a desvoltá si cantulu bisericescu si nationalu.

Motivulu principalu, carele se aduce in contra cantarii este: ca atât elevii, cât si invetiatorii sunt fórté ingreuiati, si cantarea rapesce fórté multu timpulu celorlalte obiecte de invetiamentu. Si adeverulu este, ca in fapta multu timpulu se intrebuintéza pentru cantare.

Este óre perdutu acestu timpulu?

Poporulu ne spune, ca nu, si dnii invetiatori, suntem siguri, sciu bine, ca mai cu seama poporulu din pàrtile banatice da numele de „invetiati“ acelor'a dintre plugarii nostri, cari sciu, se cante in biseric'a. Va se dica poporulu pune in sarcin'a invetiaturii cantarea, si dupa cantare judeca, si cantaresce pre omulu „invetiatu“ dintre densii. Asia a fost in trecutu, asia este si astadi.

* * *

Ne-am apucatu si noi in timpulu din urma se lucràm, cá istori'a nóstra se nu mai fia in biseric'a, in scóla si in viéti'a poporului o serie de suferintie; ci se-i dàm o alta directiune, se scriemu intrens'a mai multu, decât se potea acést'a in trecutu, fapte prin cari demustràm posteritatii, ca am pornitu cu sporiu pre calea civilisatiunei. Tóta activitatea nóstra publica este astadi concentrata in acésta directiune si pentru acestu terenu.

Ei bine, s'ar poté óre, cá in acestu mersu alu nostru se nu tienemu contu si de cantare, cand recurentu este astadi de tóta lumea, ca cantarea nobilitéza inim'a, inaltia spiritulu si da omului curagiu si taria de viétia si de lupta?

Noi credemu, ca nu, si in acésta credintia a nóstra ne intaresce chiar faptulu, ca satele nóstre, in cari prin corurile de plugari se latiesce, si desvólta cantarea in poporu, — se gasescu in conditiuni multu mai favorabile de desvoltare si progresu, decât satele, cari nu au coruri, si in cari cantarea este neglésa.

Faptulu acést'a ne spune fórté multu. Ne spune, ca poporulu nostru este viu, si voiesce, se traiésca. Ne spune, ca pornitu odata pre acésta cale voesce se aiba alimentele, cu cari este invetiatu si deprinsu din

betrani, si ca prin sucurile acestoru alimente voiesce sè se armeze pentru lupt'a s'a de viétia.

O gresiéla mare este deci a lipsi poporul nostru de alimentele, ce-le pretinde natur'a si individualitatea lui.

Multu gresiescu in urmare acei ómeni de scóla, cari credu cá se ne ocupámu in scólele nóstre elementarie mai putien de cantare, cá se economisámu cu timpul, si se ne indeletnicimu mai multu cu celelalte obiecte de invetiamentu.

Nu facemu nici cea mai mica economia, gandindu si urmandu astfeliu, dincontra ne denaturámu pre noi insine, si ne punemu pedeci unei desvoltári mai spornice.

De aceea bine este, cá se gandimu mai multu asupra acestei cestiuni, se ne parasimu din vreme de lucruri, pre cari le vedemu, ca gresieli sunt, si din gresite judecáti provinu, cá astfeliu se ne putem pune pre unu terenu mai spornicu si mai repede de munca.

Cutremurul de pamentu.

Reactiunile din sinulu pamentului sunt palpitari de anima, ér fluxulu si refluxulu bateri de pulsu ale planetului nostru R. Falb.

(Continuare si fine).

DD. Aventulu ce l'au luatú sciintiele positive mai alesu dela a II-a diumetate a seclului nostru incóce pestrece aprópe si marginile fantasiei. Spiritulu omenescu, adevérata schintéua divina, pre care a furat'o Prometeu (diliginti'a si esperiinti'a) din laboratorulu eternitáti, a ajunsu domnu preste tóte fortiele, fie ele mechanice, s'au de ale naturei. Minunile aburelui au perdutu din valóre, cand omulu a sciutu se comandezé electrului. Minunile electrice se inchina celoru optice, càci analis'a spectrica ne conduce prin regiuni, pre cari nu le potea strabate spiritulu inainte de iuventarea ei; cine mai scie daca nu vom ajunge timpuri cand chemi'a se véda ingenunchindu inaintea producteloru sale pre tóte descoperirile de pana aici, càci atot-puternicu este argumentulu ce se baséza pre esperiintia! Adevérulu probatu prin esperiintia remane vecinicu. De nu a-si crede cà abusezu de paciinti'a DV. mie fórte pretiósá, atunci DD. v'asi intretiené cu 500 observatiuni de cutremuru de pamentu, pre care ni-le descrie Rudolf Falb conducatoriulu si intemietoriulu acestei noué teorii in cartea s'a intitulata „Cutremuru de pamentu si eruptiuni vulcanice.“ Observatiunile sunt despre cutremurele ce s'au intemplatú dela 1848—1869 ultim'a Decemvre. Me marginescu pentru asta data a Vi-impertesí numai, cà cele mai multe intre acele cutremure probéza pana la evidentiá teori'a schitiata in cele de mai susu. Pre timpul syzygieloru, dar mai alesu cand lun'a noua s'au plina se afla in ecuatorulu pamentului si e mai aprópe de pamentu, si cand totodata si sórele se afla in pereliu si ecuatorulu pamentului, atunci aflám cele mai

infricosiate cutremure de pamentu. Si intru adevérú din acele 500 casuri anuciáte, cele mai multe s'au intemplatú pre timpul eclipseloru, s'au cu ceva mai inainte, ori ceva dupa ivirea acestor'a. De óre-ce inse matematic'a ne invétia, cum putem calculá inainte ori-ce intunecime de sóre s'au de luna, si de óre-ce atát misicarea pamentului in giurulu sórelui, cât si a lunei in giurulu pamentului sunt probleme acum fórte usóre pentru matematica; mai luandu apoi in consideratiune si cunoscintiele ce le posedemu despre structur'a interna a codiei solide a pamentului: *cu mare probabilitate putem anuciá timpul, cand are sè se intemple atare cutremuru de pamentu, mai alesu pentru acele tienuturi ale suprafetii pamentului, ce se afla in zon'a ecuatoriala pana la $28\frac{1}{2}^0$ latime nordica si sudica.*

Eminentulu R. Falb convinsu de veritatea teoriei acestei'a, a si prorocitu 12 cutremure de pamentu; primul a fost anuciatu pentru mediloculu lui Aug. 1868, ce s'a si intemplatú; din celelalte 11, siese s'au intemplatú la terminulu anuciatu, ér cinci cu un'a s'au doué dile mai curendu s'au mai tardiu.

Cá in parentes'a fie-mi permisú a aminti aici, cà ocupandu-me cu acestu studiu, spusei unui amicu ca eu voi prelege despre cutremurul de pamentu chiar in faptulú cand sunt mai multi factori de indemana, ca se-lu produca. Si ce se vedi! Nu intemplarea a produsu cutremurul de pamentu ce s'a simtitu la Oradea mare la 13 Aprilie n. a. c. pre la órele $10\frac{1}{2}$ sér'a, ci positiunea lunei fatia de pamentu. Chiar acum se afla lun'a in perigeu adeca mai aprópe de pamentu si pre langa aceea declinatiunea lunei este numai cu ceva deosebita de a sórelui, prin urmare fenomenulu a fost naturalu si teori'a si prin acést'a verificata.

Cutremurul din Iav'a si Sumatr'a dela 1883, érási fórte raru in felulu seu, apoi celu de mai anu dela Agram inca s'au intemplatú cand valorau fórte multu factorii din cari se esplica fundamentalu cutremurul de pamentu.

Convinsi dara despre adevérulu teoriei dlui R. Falb constatámu, cà pamentulu este globu turtitu s'au elipsoidu si ca atare consta dintr'o codia solida, care la nici o intemplare se nu tréca preste 100 Mm.; cealalta parte interna a pamentului se afla in stare fluida infierbentata. Precum fluidulu de pre suprafati'a pamentului ni aréta prin fluxu si refluxu influinti'a gravitatiunei lunari si solari, astfeliu ni-aréta si codi'a cea solida a pamentului prin cutremuru si eruptiuni vulcanice, càta influintia are gravitatiunea sórelui si a lunei asupra globului internu, ce este fluidu infierbentatu.

DD. Precum suntem astadi in stare se anuciámu precisu si secund'a, cand are sè se ivésca fluxulu si refluxulu, chiar asia vom ajunge timpuri, cand cu precisiune matematica vom sci spune lunei nefericirile

ce ni-stau in cale din partea cutremurului de pamentu, prin urmare ne vom sci si feri de ele.

Pardonati-me inse DD. daca mi-vine se sustienu, cã vor fi intre DVóstra si amici de ai lui Tom'a ne-credintiosulu, cari vor mai starui se afe ceva deslusiri in cestiunea cutremurului de pamentu. De óre-ce a-si dori se fiu facutu pre voea tuturoru, se întrebãmu: Fost'au si fi-voru cutremure pana va esistã pamentulu? Respunsulu este evidentu. Pana cand a fost întregu pamentulu corpu fluidu, sórele si lun'a au produsu fluxu si refluxu inspaimentatoriu. Dupace inse pamentulu a pierdutu din caldur'a s'a — fiindcã erã necesitate de ecuilibrarea temperaturi, — pãrtile cele mai reci au trebuitu sè se contraga, adeca sè se condenseze, si acést'a ne conduce la formatiunea codiei solide a pamentului s'au la inceputulu cutremurului de pamentu. Acést'a insemnéza mai departe positivu cã pamentulu a fost odinióra corpu fluidu invapaiatu; si daca mergemu cu inductiunea si mai departe recunóscemu, cã odinióra in betran'a anticitate a fost unu corpu gazosu, dóra cea mai fina materia cosmica, póte — chiar aeter!

Asia dara adevierimu cã pamentulu pierde totu mai multu din caldur'a s'a. S'au daca tienemu contu de tóte functiunile considerande, atunci putem afirmã cã pentru *ens-ulu* pamentului nostru (ca si pentru a fie-carui corpu cerescu) sunt prescise patru stadie: 1) *gazu invapaiatu*, 2) *fluidu infierbentatu*, 3) *corpu solidu productivu* si 4) *corpu rece s'au inghiatiatu*. In presente pamentulu se afla in stadiulu alu treilea; dreptaceea cutremurulu de pamentu ca si eruptiunile vulcanice sunt nisce ventile, prin cari eradiéza caldur'a interna a pamentului.

Pamentulu este o lume, ce s'a formatu din gazu; a fost odinióra un'a cu sórele si cu toti ceialalti membri ce compunu sistemulu nostru solaru; s'a desvoltatu din mam'a s'a din sóre ca gazu, a devenitu fluidu si de aici prin scaderea temperaturi s'a prefacutu in apa si uscatu, din cari s'au produsu diferite fiintie organice, corespundietóre totdeun'a cu caldur'a ce a avut'o pamentulu.

A scadiutu succesive temperatur'a pamentului, dar in raportu directu au disparutu si fiintiele primitive; locul acestor'a l'au ocupatu altele mai mici de cuprinsu dar mai multe la numeru. Omulu este ultimulu membru in sirulu creatiunei; este ceva naturalu dar ca elu se fie ultim'a fiintia organica martora la fasele cele desperate ale pamentului. Pre cand se va fi stinsu de pre pamentu ori ce viétia, pre atunci omulu inca va mai stã fatia, cãci lungulu siru de esperintie i-va tinde medilóce, prin cari va infruntã cu multa cerbicie vieisitudinile timpului si va luptã desperatu contra irevocabilei vointie a destructiunei, a mortii. Dar in fine dupa ce va fi scadiutu caldur'a pamentului pana la gradulu nula, atunci ultimulu omu va incheiã sirulu vietii pamentesci. Atunci numai se va aflã pamentulu in stadiulu, ce lu-traesce adi mi-

rés'a lui Apollo, pre care fluxulu si refluxulu esternu si internu, provocatu de gravitatiunea pamentului si a sórelui in timpu relativminte scurtu, o a constrinsu se-si lungésca diu'a, s'au sè se misice in giurulu osiei chiar in timpulu, de carele are trebuintia la incongiurarea pamentului. Dar atunci serman'a luna nu va mai reflectã spre pamentu lumin'a cea intensiva de adi, cãci mam'a comuna, isvorulu de viétia data-toriu inca va fi trecutu prin stadiulu primei sale desvoltãri; sórele va fi atunci corpu fluidu infierbentatu, prin urmare nu va mai eradiã lumina si caldura atãt de intensiva ca acum, se va invalui si elu mai antãiu intr'o pelitia, din care se va formã o codia din ce in ce mai solida; se vor incepe adeca si pre suprafati'a sórelui cutremure de sóre si eruptiuni vulcanice provocate singuru de gravitatiunea punctului centralu, ce conduce multimea nenumerata a soriloru, si urmarea finala va fi recirea totala, ori mai usioru vorbindu, *sórele nostru*, la care nu ne putem uitã cu ochii liberi, *va deveni corpu opacu*. Pana atunci inse pamentulu va fi constrinsu lun'a sè se întórca in sinulu seu, si totu asia va se face si sórele cu satelittii sei, cu planetii nostri de adi. Sórele si toti planetii vor ajunge se fie éراسi un'a, unu conglomeratu de materie opaca, s'au cum se dice la Faceru unu „*Tochu-Vabochu*.”

DD. Se nu mergemu asia departe! Éta inaintea nóstra se afla omulu! Elu se nasce din pamentu si trece prin fasele cunoscute ale desvoltarei. Candu-i micu intimpina o multime de schimbãri, si aceste duréza pana s'a aclimatisatu cu lumea noua in care a intratu. Omulu nostru atunci devine productiferu; dar cand a inceputu se-si piérda caldur'a naturala, atunci lu-cuprindu necazurile, cari putem dice cã sunt totu atãte cutremure si eruptiuni; aceste se potentiéza, pana cand a disparutu întréga caldur'a interna a fiintiei odinióra atãt de maestóse; atunci remane inaintea urmatoriloru o figura palida, rece si fara de viétia, remane o icóna muta, carea ni-spune in micu, ce are sè se intemple cu tóte corpurile ceresci, pana si cu sórele!

DD. Incetandu fiinti'a organica, oxigenulu ajutatu de lumina si caldura disolva corpulu in elementele respective; aceste apoi sub influinti'a caldurei si a luminei se unescu, forméza combinatiuni própsete, adeca celule noue, organisme noue.

Oxigenulu este materie si ca atere e vecinica, deci va esistã poruria in universu. Caldur'a se nasce prin frecare s'au prin vibratiune; asia dara, cand lunile cele inghiatiate deja din veci vor cadé pre planeti; si apoi acesti planeti vor bombardã sórele, numai din motivulu cã acum nu li-mai face servitie ca in milliónele de ani, cand in fine cu furie nedescrribila se vor aruncã toti in sinulu tatalui ce i-a nascutu si crescutu, atunci din sus-amintitulu *Tochu-Vabochu*, prin multimea caldurei provocate de frecarea atãtoru corpuri, in presenti'a oxigenului si a celorlalte ele-

ori si vre-o alta carte folositoare ei se ieu si mergu cu totii la scóla, unde pe banii capetati aducu vinu ori rachiul dela jidanu si se ospeteza cum se cade.

Datori'a preotului si a invetiatorului este deci ca acolo unde esista coru se caute, ca acésta institutiune frumósa se corespunda scopului maretii pentru care s'a creatu; ér daca inca nu esista incát numai li-e posibilu se infiintieze, càci nu e medilocu mai bunu si ocaziune mai binevenita de a contribui la cultivarea poporului decát prin infiintierea de coruri vocali.

Invetiatorii din timpurile vechi, vedindu ca copiiloru nu li-place se invetie literile, li-au facutu litere din aluatu si asia le dedeau copiiloru se le mance, cand apoi copii le invetiau indata, càci cand bagau o litera in gura i-spuneau si numele. Erá in adeveru cam siodu lucrulu, dar n'au avutu ce face, trebuiau se faca asia daca au voitu se-si ajunga scopulu.

Totu astfeliu si noi, vedendu ca pe alta cale nu putem aduce poporulu la scóla in serile cele lungi de iarna, ca se mai invetie si el ceva dela preotu si invetiatoriu, se-i damu deci aceea ce-i place lui, ce-lu atrage, se infiintiam coruri vocali si apoi se le ridicamu la adeverat'a loru valóre, càci numai astfeliu vom potea si vom fi indreptatiti a conta la viitoriu.

Nicolau Carabasiu,
prep. abs.

D i v e r s e.

* *Hirotesire de Archimandritu.* In biseric'a nóstra s'a introdusu, din cele mai vechi timpuri, acea datina frumósa, de a se reservá seversirea unoru acte mai insemnate bisericesci, mai alesu pentru dile mari si insemnate de serbatóre, pentru a se ridicá cu atât mai multu insemnatatea actului si a serbatorii.

Corform acestei datine frumóse, in Duminec'a de astadi cá in diu'a onomastica a capului bisericeii nóstre, a Exelentiei Sale Inaltu Prea Santitului nostru Archiepiscopu si Metropolitu Miron Romanulu, s'a seversitu prin Inaltu Prea Santitulu parinte Episcopu alu nostru Ioan Metianu, hirotesirea intru Archimandritu a parintelui Ierotei Belesiu protosincelu vicariu episcopescu si presiedinte alu consistoriului din Oradea-mare. — In deplina convingere ca acestu actu insemnatu, va intimpiná consensulu, si va causá bucurie intregului cleru si poporu alu diecesei Aradului; felicitám si noi din inima pre noulu parinte Archimandritu la binemeritata inaintare, dar si mai multu felicitám biseric'a nóstra, si deosebi pre fratii nostri din teritoriulu consistoriului din Oradea-mare, in alu caroru interesu s'a intemplatu acésta.

* *Conferintiile invetiatoresci* in districtulu consistoriului aradanu conform cerculariului Pré Santiei Sale, parintelui Episcopu diecescenu Ioanu Metianu se vor tiené anulu acest'a in 8 si 9. Septemvre st. v. a. c. in urmatórele patru locuri: Un'a conferintia o va tiené la Temisiór'a unde se vor intruni invetiatorii din protopresviteratele Temisiór'a, Banat-Comlosiu si Belintiu-Hasiasiu sub presiedintia protopresviterului Meletiu Dregheciu, 2 Alta conferintia se va intruni in Lipov'a, la care vor luá parte invetiatorii din protopresviteratele Radn'a-Totvaradi'a si Lipov'a, sub presiedintia protopresviterului Vasiliu Belesiu, 3. A trei'a conferintia se va tiené in Aradu, unde se vor intruni invetiatorii din protopresviteratele Aradu, Siri'a si Chisineu, sub presiedinti'a administratorului protopresviteralu Moise Bocsianu, 4. A patr'a conferintia va avea locu in Buteni, unde vor luá parte invetiatorii din protopres-

viteratele: Buteni, Borosineu, si Halmagiu, sub presiedinti'a protopresviterului Constantinu Gurbanu.

Fiindu noi din partea mai multoru invetiatori intreabati: nu cumva din eróre s'a pusu terminulu intrunirii acestoru conferintie pe diu'a de 8. Sept. v. a. c. La acést'a respundemu, ca nu este eróre ci din contra s'a pusu anume pe diu'a acésta fiindca e serbatóre si astfeliu se nu se pierda doue dile de scóla.

C o n c u r s e.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la scól'a gr. or. din **Fioataru**, cot. Timisiului, — se eserie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de 7/19 Septemvre 1886.

Emolumintele sunt: in bani gat'a 194 fl. pentru conferintia si pausialu 15 fl. in naturale 12 meti de grâu si 12 meti de cucuruзу, 2 jugere pamentu aratoriu, 32 metri de lemne din cari se incaldiesce si scól'a, si locuintia libera cu gradina de legumi.

Recursele ajustate conform prescrieloru statului org. si ale art. XVIII. § 6 din 1879, sè se trimita parintelui protopopu Georgiu Creciunescu in Belincz p. u. Kiszetó, — avendu recurrentii in vr'o duminica ori serbatóre a se presentá in biseric'a locala, spre a se produce in cantarile si tipiculu bisericescu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **GEORGIU CRACIUNESCU**, m. p. prot.

—□—

Pentru statiunea invetiatoresca organizata de nou dela scól'a gr. or. din comun'a **S. Saldobagiu**, inspect. Beiusiului se eserie concursu cu terminulu de alegere pe 7 Septemvre st. v. a. c.

Emolumintele 1) in bani gat'a 120 fl. 2) siese cubule bucate in pretiu de 30 fl. 3) optu stangeni de lemne in pretiu de 48 fl. 4) Pamentu de 3 cubule in pretiu de 20 fl. 5) Din 148 portii de fenu si paie socotitu fenu cu 30 cr. paele cu 10 cr. porti'a, — unu venitu de 59 fl. 40 cr. 6) venitul cantoralu peste totu 20 fl. 7) Din gradin'a scólei unu venitu de 5 fl. Sam'a 302 fl. 40 cr.

Recursele ajustate conform stát. org. si adresate comit. par. din S. Saldobagiu, sunt a se trimita subscrisului inspectoru pana in 6 Sept. a. c. éra recurrentii au a se presentá pana la alegere la s. biserica spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Robagani. 7 Aug. 1886.

Elia Moga, m. p.
prot. inspect. de scóle.

—□—

Pentru deplinirea postului invetiatorescu in modu definitivu dela scól'a gr. or. din comun'a **Top'a sup**: din inspect. Beiusiului se eserie concursu cu terminu de alegere pe 8 Septemvre st. v. a. c.

Emolumintele a) bani gat'a 72 fl. b) 14 cubule de bucate, c) 8 stangeni de lemne, 80 portii de fenu 80 de pae, venitele cantorale intregi, 2 mesuri de fasole, gradin'a scólei cu cartiru bunu.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si trimita petitiunile adresate comit. par. din Top'a sup. — subscrisului inspectoru pana in 6 Sept. a. c. si pana la alegere a se presentá la s. biserica spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Robagani 8 Augustu v. 1886.

Elia Moga, m. p.
prot. inspect. de scóle.

—□—

mente chemice se va incepe unu nou siru de creatiune, se va dosvoltá unu sóre nou, ér din acest'a noi planeti, nóue lumi, pre cari va resarí unu leghionu de fiintie vegetali si animalice, cari inca vor fi martori la fenomene, ce s'au petrecutu — dupre cum am aretatu, din simpla cauza cà gravitatiunea este fortia legata de materie, este eterna ca insasi materi'a, prin urmare vecinice trebue se fie si fenomenele, ce se potu derivá dintrens'a!

Aradu 6/18 Aprilie 1886.

Teodor Ceontea,
profesoru.

Importanti'a coruriloru nóstre vocali.

De cand esista lumea, ómeniloru le-au placutu se-si exprime simtiemintele lor prin cantare. Védiura adeca ómenii cât e de placuta cantarea paseriloru, se pusera deci se le imiteze. Asia si-formara versulu. Versulu lu-imprenunara cu cuvinte si cantarea fu gat'a. Cu timpulu se nobilitá atât versulu cât si cuventulu. Music'a dede man'a cu poesi'a si formara cantari fermecatórie, cari de multe ori întrecu si canteculu celu dulce alu privighetórei. In tierile mai culte cantarea a ajunsu deja la unu gradu inaltu de desvoltare. In itali'a d. e. si cei mai de jos ómeni sciú se cante asia de frumosu, încât i-ai totu ascultá. Spunu cariá au calatoritu prin Itali'a, cà in serile de primavéra si vér-poti vedea in fiecare comuna italiana grupe de ómeni a dunati pe strada, cantand in coru cantarile cele mai frumóse pana nóptea tardiu. Insumi am avutu ocaziune a vedé cum doi zidari italiani, ómeni cu putiena cultura, lucrandu au inceputu a cantá in coru, tienendu unulu prim'a celalaltu terci'a, asia de frumosu si de melodiosu, încât me cugetamu in fati'a unei adeverate opere italiene.

La noi la romani de unu timpu încóce inca a inceputu a luá cantarea aventuri mai mari, càci natur'a poporului nostru este de asia, a-i placé si a se insufletí de totu ce e nobilu si frumosu.

Nu-i vorba romanulu si pana acuma atât bucuri'a cât si tristéti'a si amaraciunea, in totdeun'a si-a exprimat'o prin cantare, dovada ne sunt cantecele de totu feliulu, ce le aflámu la densulu, atât'a e numai ca cantarea la noi nu a fost nobilitata, si chiar din acestu punctu de vedere s'au pusu ómenii interesati se latiésca cât mai multu cantarea armonica si printre tieranii nostri romani. Si rezultatulu osteneleloru acestoru buni conducetori ai poporului nostru sunt corurile de plugari ce le vedemu infintiate in fórtre multe comune din dieces'a nóstra.

Si multe sunt folósele ce le aduce comunei unu astfeliu de coru. Mai antaiu din punctu de vedere moralu infintiéza fórtre multu asupra poporului.

De regula cand se infintiéza astfeliu de coruri, la inceputu se compunu din cei mai blastemati feciori din satu pentruca acesti'a se decudu mai curendu a luá parte; si esperinti'a ne aréta ca cu timpulu coristii devinu cei mai morali ómeni din comuna. Intra apoi multi cu putina carte, si aici pe texturile cantariloru invétia a cetí. Corulu devine deci o aderata scóla morala, unu adevratu insti-tutu de adulti.

Comunele, in cari s'au infintiatu coruri vocali au luat u cu totulu o alta fatia. Gustulu esteticu alu tuturor ómeniloru din comuna — audiendu cantarile armonice bisericesci — se desvóltá. Interesulu fatia de biserica si scóla cresce din di in di. Nu odata vei audí ómeni caindu-se cà n'au invetiatu in teneretie, vediendu acum cà cât de frumósa e invetiatu'r'a. Si aceste tótre le dicu cand

audu corulu cantandu. In urm'a acestor'a si trimitu prunciú in mai mare numeru la scóla, dorindu ca densii inca se póta devení cu timpulu coristi. — Care voesce sè se convinga despre adevérulu acestor'a, se mérga in pãrtile Banatului unde sunt acum infintiate in mai multe comune coruri vocali, si se va convinge pe deplinu ca asia este.

Activitatea si-o incepe fiecare coru cu invetiarea responsuriloru bisericesci. Se fie cineva numai de fatia la inceperea unui coru si va poté observá la primulu a m i n u ce-lu invétia, bucuri'a si insufletirea ce se manifesta pe fati'a fiecarui'a.

Unu coru care e bineorganisatu, are statutele sale, in cari sunt cuprinse legile ce au se le observe respectivii coristi. Intregu corulu e constituitu in form'a a ori si carei altei societáti. Are o biblioteca, prenumera foile cele mai folosítóre, si asia coristii, dar si alti membri ajutatori ai corului, au ocaziune de a se deprinde in cetire si de a-si castigá invetiaturi frumóse si folosítóre. Se întielege de sine ca acést'a e numai acolo, unde conducetoriulu corului e preotulu séu invetiatoriulu. Nu e inse totu asia unde conducetoriulu e unu omu simplu, cu putiena cultura. Acel'a crede ca corulu e numai pentru aceea ca se cante frumosu in biserica séu in altu locu. E dreptu ca corulu s'a constituitu cu scopu ca se invetie tieranii a cantá mai melodiosu de cum au cantatu pana acum, dar cantarea se folosese ca mijlocu numai, de a ajunge scopulu celu adevratu alu corului, adeca luminarea si cultivarea respectiviloru coristi prin invetiatura. — Am auditu pre multi invetiatori betrani dicendu: ca ce lipsa avem noi de coru, cà cum au traitu betranii nostri fara de coruri potem traí si noi, càci corurile ar fi dóra in contradicere cu ritulu nostru orientalu. Daca e asia, cà betranii au potutu traí fara coruri, atunci întrebu eu: de ce nu s'au tienutu agricultorii nostri totu de plugulu de lemnu ce erá la inceputu, cu care se foloseau ei betranii nostri, si de ce s'au nisutu a inventá altulu mai bunu de feru, càci potéu ei traí si fara acest'a? — Nu e bine a ne tiené totu de cele vechi. Trebue se tienemu si noi pasu cu celelalte popóre culte. Devis'a seclului presinte e: i n a i n t a r e a, deci ar fi fórtre durerósu cand toti ar merge inaintea si numai noi am stá in locu!

Cu bucuria constatezu ca astadi si Consistóriele nóstre punu fórtre mare pondu pe musica, atât vocala cât si instrumentala. Astadi in tótre institutelu nóstre pedagogice-teologice se preparéza tenerii astfeliu, ca devenindu preoti respective invetiatori se fie capabili a infintiá si a conduce astfeliu de coruri vocali.

Acesta este apoi si unu medilocu la imbunatatirea salarielor. Vediendu poporulu mai multu interesu la invetiatori, se vor nisú a le marí salariele, precum acést'a s'au observatu in multe locuri; dar si autoritátile nóstre bisericesci inca vor grijí cá „se nu se lege gur'a boului ce treera.“

Ar fi fórtre frumosu, cand in tótre comunele romanesci s'ar infintiá coruri vocali. Conducetori la aceste coruri apoi se nu fie ómeni neculti, ci se fie invetiatoriulu. Cu atât mai vertosu dicu se fie conducetoriulu corului preotulu séu invetiatoriulu, càci coristii dau de multe ori la serbatori mari câte unu concertu, unde si-aréta desteritate in cantari si declamatiuni; si banii ce incurgu la la astfeliu de ocaziuni — nefiind cine se-i sfatúésca — in locu de a-i folosí pe lucruri trebuintóse, îi dau pe nisce lucruri, cari contribue mai multu la stricarea si depravarea tuturor membriloru din coru. S'a observatu in multe comune — unde conducetoriulu corului nu este preotulu sau invetiatoriulu — cà banii capetati cu ocaziunea unui atare concertu séu si cu tasulu prin biserica, in locu se-í folosésca spre a-si procurá vre-o piesa frumósa de cantare

Pentru statiunea dela scól'a gr. or. din comun'a **Varasieni** cu fili'a **Copaceni**, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **8 Septemvre v. a. c.**

Emolumintele dela Varasieni sunt: 1) In bani gat'a 50 fl. 2) 12 cubule de bucate in pretiu 72 fl. 3) 6 stangeni de lemne in pretiu de 48 fl. 4) stolele cantorale preste totu 20 fl. 5) 2 mesuri de fasole in pretiu 3 fl. 6) folosulu din gradin'a scólei cu venitu 7 fl.

Dela fili'a Copaceni: a) bani gat'a 30 fl. b) 6 cubule de bucate in pretiu de 30 fl. a) 3 stangeni de lemne 18 fl. d) din stóle cantorali venitu de 12 fl. Sum'a 300 fl.

Recurentii au a-si trimite recursurile instruite conform stat. org. si adresate com. par. din Varasieni subscrisului protopresviteru pana in 6 Sept., si pana la alegere au a se presentá la s. biseric'a spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Varasieni, 6 Augustu 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **ELIA MOG'A**, m. p. protopres. Beiusiului.

—□—

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la scól'a romana gr. or. confes. din **Tergoviste**, protop. Belintiuului, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **28 Septemvre st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: in bani gat'a 130 fl. 60 cr. si 4 fl. pentru pausialu, in naturale: 4 jugere pamentu parte aratoriu, parte fánatia, 25 meti bucate, parte grâu, parte cucuruзу, 30 metri de lemne, din cari se incaldiesce si scól'a, locuintia libera cu gradina de legumi.

Recursurile ajustate conform prescrieloru stat. org. si ale art. XIII. §. 6 1879, — se se trimite par. protop. Georgiu Creciunescu in Belincz, p. u. Kiszetó.

Recurentii au se se presenteze in biseric'a locala, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipiculu bisericescu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **G. CRECIUNESCU**, m. p. prot. inspect. scol.

—□—

Se escrie concursu la statiunile invetiatoresci:

1. **Suplacu**, — cu dotatiune:

a) in bani gat'a 100 fl. v. a.

b) 14 cubule de bucate $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruзу.

c) dela 150 de case câte o portie de fênn si un'a de paie.

d) 1 cubulu de fasole,

e) pentru curatirea scólei 5 fl.,

f) pausialu la conferintiele invetiatoresci 5 fl.

g) 6 stangeni de lemne,

h) cartiru in natura. — si gradina de legumi.

2. **Hasimasiu**: salariulu invetiatorescu impreunatu cu acést'a statiune, e urmatorulu:

a) in bani gat'a 55 fl. v. a.

b) in bucate, 14 cubule, $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruзу,

c) Un'a portie de fênn, dela fiecare numeru de casa (120).

d) 6 stangeni de lemne,

e) cartiru liberu, constatatoru din 2 chilii si gradina de legume.

Competentii pentru un'a din acestea statiuni au a-si substerne recursurile loru ajustate conform stat. org. pana la 30. Augustu a. c. la subsemnatulu inspectoru scolaru in „Ókrós“

In contielegere cu comitetele parochiale.

Petru Suciú, m. p.

ppresviteru, inspectoru scolaru.

—□—

Pentru deplinirea postului invetiatorescu dela scól'a gr. or. din comun'a **Osiandú** (Uasand) inspect. Tincei, cu salariu anualu de 300 fl. v. a. si 4 stangeni de lemne, — se escrie concursu cu terminu de alegere pe **7 Septemvre st. v. a. c.**

Doritorii de a ocupá acestu postu, sunt avisati, a-si substerne recursurile loru, instruite cu documintele prescise si cu testimoniu despre depunerea esamenului din limb'a magiara, — subscrisului in Körös-Jenó p. u. Mező-Telegd, (cot. Bihar) pana la 6 Sept. a. c. v. avendu totodata a se presentá sub durat'a concursului in cutare dumineca séu serbatóre la biseric'a locala, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Ineu, (Körös-Jenó) la 6 Aug. v. 1886.

Pentru comitetulu parochialu:

Iosif Vess'a, m. p.

protopresv. Tincei, inspect. scol.

—□—

Se escrie concursu pentru statiunea invetiatoreasca din **Slatin'a**, cu terminu de alegere pe **31 Augustu v. a. c.**

Emolumintele 100 fl. 5 sinici grâu, 5 sinici cucuruзу, 2 masuri mazere, 40 metri lemne, 100 portiuni fênn, 16 jugere pamentu estravilanu pe dealu, si cortelu liberu cu gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu, se aviséza a-si trimite recursurile instruite conform stat. org. subscrisului protopopu in Totvárád.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **VASILIE BELESIU**, m. p. protopopu.

—□—

Pentru deplinirea parochiei din **Moncrostia**, cu care e imbinatu si postulu invetiatorescu, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **31 Augustu v. a. c.**

Emolumintele preotiesci: 6 jugere pamentu aratoriu, din stóle si biru dela 50 numere de case 75 fl. Salariulu invetiatorescu e: 100 fl. in bani, 5 sinici grâu, 5 sinici cucuruзу, 2 mesuri mazere, 120 portiuni fênn, 12 orgii de lemne, si cortelu cu gradina.

Doritorii de a ocupá aceste posturi sunt avisati, recursurile provideute cu tóte documintele prescise si adresate comit. par. ale trimite subscrisului in Totvárád.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **VASILIE BELESIU**, m. p. protopopu.

—□—

Neputendu-se efeptuí alegerea de preotu-invetiatoriu la primul concursu din 20 Iul. a. c. in comun'a **Tarcaitia**, din lips'a de recurenti, — prin acést'a se escrie concursu nou cu terminu de alegere pe **8 Septemvre v. a. c.**

Emolumintele sunt: a) 132 fl. in bani; b) 20 cubule de bucate, atát banii cât si bucatele se dau la pat-rariu de anu din venitulú mórei; c) doue mesuri de pasula; d) 4 stangeni de lemne pentru preotu-invetiatoriu, ér pentru scóla cât va cere trebuiti'a; e) câte o portiu-ne de fênn si un'a de paie dela tóta cas'a, numerulu caseloru 80; f) stólele usuate preotiesci; si g) cartiru liberu cu o cânepisce.

Recurentii vor avea pana in 7 Sept. a. c. a-si trimite petitiunile sale instruite cu documintele necesarii la subscrisulu protopopu in Beiusiu, si totodata a se presentá pana la alegere vre-odata in comuna la s. biseric'a.

Beiusiu 10/22 Augustu 1886.

In contielegere cu Comitetulu parochialu din Tarcaitia.

Vasiliu Papu, m. p.

protop. Vasicoului.

—□—

Conform ordinatiunei Ven. Consistoriu gr. or. oradanu dto 11/23 Aug. 1886 Nr. 673 scl., se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca din **Toboliu**, inspectorat. Oradii-mari, — cu terminu de alegere pe **Dumineca 7/19 Septemvire a. c.**

Emolumintele sunt: 1) cortelu cu gradina de legumi pretiuitu in 30 fl. 2) jumetate sessiune pamentu aratoriu (13 jugere catastrale, in pretiu de 260 fl. 3) dreptulu de pasionatu pentru 9 vite = 18 fl. 4) plat'a in bani si pentru lemne 51 fl. 50 cr. 5) pentru adusulu lemnelor din padure 2 orgii (4 metri) comun'a va dá trasurile de lipsa, pretiuite in 20 fl. 6) 15 cubule bucate (grâu, orzu, cucuruзу) 70 fl. 7) venitele cantorale 20 fl. de totu 469 fl. 50 cr. v. a.

Competentii sunt avisati, petitiunile lor ajustate conform prescrișelor stat. org. si adresate comit. par. din Toboliu, a-le trimite subscrisului in Zsáka p. u. Furta, pana in 3/15 Sept. a. c. avendu recurrentii in vre-o dumineca séu serbatóre a-se presentá in s. biserică din Toboliu, spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **TOM'A PACALA**, m. p. adm. protop.

—□—

Pentru deplinirea postulu invetiatorescu dela scól'a gr. or. romana din comun'a **Sititelec** (Székelytelek) insp. Tincei, cu salariu anualu de 300 fl. v. a. si 4 stangeni de lemne, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **8 Septemvire st. v. a. c.**

Doritorii de a ocupá acestu postu, sunt avisati a-si substerne recursele lor — ajustate cu documintele prescrișe, si cu testimoniu despre depunerea esamenului din limb'a magiara, — la subscrisulu, in Körös-Jenő p. u. Mező-Telegd (cot. Bihar) pana la 7 Sept. st. v. a. c. avendu a se presentá in acestu restimpu, in cutare dumineca séu serbatóre la biseric'a locala, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Ineu, (Körös-Jenő) 6 Aug. v. 1886.

Pentru comitetulu parochialu:

Iosif Vess'a, m. p.

protopresv. Tincei, inspect. scol.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Soldobagiu**, se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a **22. Augustu v. a. c.**

Emolumintele: 1) Dela 37 prunci deobligati la scóla à 1 fl. = 37 fl.; 2) Dela 15 prunci deobligati la scól'a de repetitiune à 50 cr. = 7 fl. 50 cr.; 3) Dela 40 Nr. de case à 50 cr. = 20 fl.; 4) Grâu si cucuruзу in bómbe 17 cubule si 3 mesuri 88 fl. 75 cr.; 5) Dile de lucru: cu manile 20 à 50 cr. = 10 fl.; 6) 3 orgii de lemne à 5 fl. = 15 fl.; 7) Pentru conferinti'a invetiatorésca 6 fl.; 8) Pentru scripturistica 5 fl.; 9) Venitulu cantoralu: dela inmormentare mare 1 fl. 20 cr., mica 50 cr., maslu 50 cr., cununie 50 cr., liturgia privata 20 cr., festanie 10 cr., la olalta 23 fl. 60 cr.; 10) Cuartiru liberu cu gradina de legumi 20 fl. Sum'a totala 328 fl. 85 cr.

Recursele ajustate conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Soldobagiu, se tramita subscrisului in Zsáka, u. p. Furta, pana inclusive 16/28. August a. c.; éra recurrentii au a-se presentá pana la alegere in S. biserică spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu. Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Pentru deplinirea postulu invetiatorescu, la vacant'a statiune din comun'a **Gepiu (Gyapju)**, inspect. Tincei, — se escrie concursu cu terminu de alegere pe **31 Augustu st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: 1) In bani gat'a 100 fl. 2) bucate, (jumetate grâu jumetate cucuruзу) 12 cubule. 3) pamentu aratoriu 3 jug. 613 st. □. 4) lemne pentru invetiatoriu si scóla, 5 metri. 5) pentru curatirea si incaldirea scólei 12 fl. 6) pentru spesele scripturistice 5 fl. 7) dela inmormentari cu prohodu mare 1 fl. 8) dela inmormentari cu prohodu micu 50 cr. 9) pentru cantarea mortului 50 cr. 10) cuartiru liberu cu doue chilii, cuina, camara, staulu si gradina.

Aspirantii la acestu postu, sunt avisati, recursele lor providiute cu tóte documintele prescrișe si cu decretulu despre depunerea esamenului din limb'a magiara — adresate comitetului parochialu, a le trimite subscrisului inclusive pana la 28 Aug. st. v. a. c. in Körös-Jenő, p. u. Mező-Telegd (cott. Bihar) éra sub durat'a concursului se se presenteze in cutare di de serbatóre la biseric'a locala, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Ineu, (Körös-Jenő) 23 Iuliu, st. v. 1886.

Pentru comitetulu parochialu:

Iosif Vess'a, m. p.

protopresv. Tincei, inspect. scolaru.

—□—

Pentru deplinirea postulu invetiatorescu dela a II-a scóla paralela din **St. Miclausiulu-romanu**, — ocupatu pana aci in modu provisoriu, — se escrie concursu cu terminu de alegere pe **29 Augustu st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: 1) In bani numerari 100 fl. 2) grâu secaretiu 15 cubule, 3) pamentu aratoriu de cl. I-a 16 jug aratu si lucratu prin comuna. 4) lemne de focu 3 metri. 5) fênu dela comuna 1 clae. 6) Pentru conferintie 4 trasuri. 7) Din tóte stólele cantorali, a dou'a parte. 8) cuartiru liberu cu gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au a-si ajustá recursele lor cu tóte documintele prescrișe si cu testimoniu despre depunerea esamenului din limb'a maghiara, apoi adresate comitetului parochialu, se le trimita subscrisului in Körös-Jenő, p. u. Mező-Telegd (cott. Bihar) pana la 28 Aug. st. v.

Cei apti spre a instruí coru vocalu, vor fi preferiti; aspirantii se poftescu a se presentá in vre-o dumineca séu serbatóre in biseric'a locala, spre a-si aretá desteritatea in tipicu si cantarile bisericesci.

Ineu, (Körös-Jenő) 23 Iuliu v. 1886.

Pentru comitetulu parochialu:

Iosif Vess'a, m. p.

protopresv. Tincei, inspect. scolaru.

—□—

Pentru vacant'a parochia de clas'a prima din comun'a **Toraculu-Mare**, protopresviteratulu B.-Comlosiului, cottulu Torontalu, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **Dumineca urmanda dupa espirarea celoru 30 zile dela prima publicare a acestui concursu.**

Emolumintele anuali sunt: un'a sesiune parochiala de 30 jugere pamentu aratoriu, birulu si stol'a usuata dela aceea parochia, cari tóte la olalta facu beneficiulu anualu de 900 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, in sensulu §-lui 15 liter'a a) din regulamentulu pentru parochii, sunt avisati a-si substerne recursele instruite conform statutului organicu, adresate comitetului parochialu pana la ter-

minulu legalu de 30 de zile dela prim'a publicare, vicariului protopopescu Paulu Tempea in Nagy-Torák, per N.-Beeskerek, si a-se presentá in vre-o duminica séu serbatóre la St. biserica spre a-si aretá desteritatea in cele rituali.

Toraculu-mare, din siedinti'a comitetului parochialu tienuta in 27. Iuliu st. v. 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: PAULU TEMPEA, m. p. vic. prot.

—□—

Se publica concursu pentru postulu invetiatorescu vacantu la scól'a vechie din Kétegyháza.

Plat'a anuala: 300 fl. v. a. 5 jugere de pamentu clas'a I-a. $\frac{1}{4}$ din procentulu fundatiunei de 1785 fl. a cont. Almásy menitu pentru ajutorarea preutiloru si invetiatoriloru; 5 stangeni metrici de lemne, din cari se va incaldi si scól'a; dela mortu mare 1 fl. dela micu 50 cr. cortelu si gradina de legumi, care venite computeate la olalta dau unu venitu siguru anualu minimum de 400 fl.

Petentii la acestu postu au se-si tramita petitele ajustate conform stat. org., Prea On. Dnu Petru Chirilescu inspect. de scóle in Kétegyháza pana la **31 Augustu** v. a. c. cand va fi si alegerea, avendu alesulu prelegerile a le incepe numai de cât la 1 Septemvre; éra nainte de alegere a se presentá la s. biserica din locu.

Kétegyháza, 29 Iulie v. 1886.

Pentru comitetulu parochialu.

Mihaiu Ardeleanu, m. p.
preside.

In contielegere cu mine: P. CHIRILESCU, m. p. prot insp. sc.

—□—

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la scól'a romana gr. or. confessionalu din comun'a Costeiu mare, cot. Carasiu-Severinului, — se escrie concursu, cu terminu de alegere pe diu'a de **21 Septemvre st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: in bani gat'a 201 fl. in naturale: 15 meti de grâu, 15 meti de cucuruзу in bómbe, 2 jugere pamentu aratoriu, 24 metri de lemne din cari se incaldiesc si scól'a, pentru pausialu si conferintie 18 fl. locuintia libera cu gradina de legumi.

Recurentii se tramita recursele loru ajustate conform prescrieloru statut. org. si ale art. de lege XVIII. §. 6. din 1879., parintelui protopopu Georgiu Creciunescu ca inspectoru cerc. de scóle in Belinez, p. u. Kiszetó, si se astépta a-se presentá in vre-o duminica ori serbatóre in biserica locala, spre a-si aretá desteritatea in tipiculu si cantarile bisericesci. Cei versati in art'a musicala, incât se póta direge si conduce corulu vocalu din locu, aceia vor avé preferintia.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: GEORGIU CRECIUNESCU, m. p. protopopu inspect. de scóle.

—□—

Se escrie concursu pentru deplinirea postului invetiatorescu dela scól'a gr. or. confessionalu din Berzav'a, com. Aradului protop. Radna-Totvaradi'a, inspectoratulu Radn'a, cu terminu de alegere pe **24 Augustu** st. v. 1886.

Emolumintele sunt:

1) Bani gat'a 100 fl. v. a. 2) $\frac{2}{4}$ sesiune pamentu, 3) 12 orgii de lemne din care este a se incaldi si scól'a. 4) Pentru scripturistica 10 fl. 5) Pentru conferintia 6 fl. 6) Cuartiru liberu cu 2 chilli, cuina, camara, staulu, gradina de legumi si o alta gradina a scólei vechi spre folosintia gratisu. 7) Dela inmormentari unde va fi poffitu 50 cr.

Recursele ajustate conform prescrieloru statut. org. si §-lui 6. art. XVIII din 1879, adresate comitetului parochialu, se se trimita la subscrisulu in Solymos p. u. M.

Radna, pana in presér'a alegerei, — recurrentii in vre-o duminica ori serbatóre a-se presentá in biserica din locu spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

In contielegere cu Comitetulu parochialu.

Iosif Vuculescu, m. p.
inspect. de scóle.

—□—

De óre-ce alegerea nu s'a pututu intemplá conform publicarii in „Biserica si Scól'a“ in 13. Iulie a. c. se deschide de nou concursu pe statiunea invetiatorésca din Fadimacu, cu care sunt impreunate urmatórele dotatiuni: in bani gat'a 94 fl. 50 cr. scripturistica 10 fl. conferintia 12 fl. pentru clisa 30 fl. pentru sare 7 fl. 20 cr. lumini 6 fl. 16 meti grâu, 24 meti cucuruзу, 10 orgii lemne din care se va incaldi si scól'a, 3 jugere pamentu aratoriu, localitate libera cu gradina de 1200 □ si $\frac{1}{4}$ jugere afara.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune au a-si subserne recursele in dóue esemplare, pe langa presentarea in vre-o duminica séu serbatóre in biserica de acolo subscrisului per Balintiu, in Leucusiesciu, cottulu Carasiu-Severinu, pana in presér'a alegerei care se va tienea in **24. Augustu** st. v.

Fadimacu, in 30. Iuliu 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: ADAM ROS'A, m. p. inspect. scol.

—□—

Se escrie concursu pe urmatórele posturi invetiatorési vacante, din inspectorat. scolaru Iosasielu si anume:

1. Satulreu, cu terminu de alegere pe **24 Augustu** st. v. 1886. Emolumintele sunt: 1) cuartiru si gradina corespondietóre. 2) Bani gat'a 100 fl. v. a. (adeca un'a suta floreni v. a.) 3) Bucate 10 sinice, pe jumetate grâu — cucuruзу. 4) 30 litre mazere. 5) 8 stengeni de lemne pentru scóla si invetiatoriu. 6) 40 portiuni fênu.

2. Zimbru, cu terminu de alegere pe **29 Augustu** st. v. 1886. Emolumintele legate cu acestu postu sunt: 1) Cuartiru cu doue chilli, cuina si camara. 2) Gradina destulu de corespondietóre. 3) Banii si cu naturalele computeate in bani 300 fl. (adeca trei sute floreni v. a.) 4) 12 stengeni lemne de focu, din cari are a se incaldi si scól'a. 5) Dela inmormentari 50 cr. 6) Pentru instruirea prunciloru de nationalitate neromana tacse lunarii.

3. Valea-mare, cu terminu de alegere pe **29 Augustu** st. v. a. c. pe langa urmatórele beneficii: 1) Cuartiru si gradina deplinu corespondietóre. 2) Bani gat'a 100 fl. (adeca o suta floreni v. a.) 3) Bucate grâu — cucuruзу, de totu 8 sinice. 4) 8 stengeni lemne de incalditu pentru scóla si invetiatoriu.

4. Finisiu, cu terminu de alegere pe **30 Augustu** st. v. a. c. Emolumintele sunt: 1) Cuartiru si gradina corespondietóre. 2) Bani gat'a 120 fl. v. a. adeca: un'a suta doue-dieci floreni. 3) 12 sinice bucate, pe jumetate grâu — cucuruзу. 4) 8 stengeni lemne de focu pentru scóla si invetiatoriu. 5) $\frac{1}{4}$ sesiune pamentu productivu.

Nota: Acei dni invetiatori cari voescu a ocupá ori care din aceste 4 statiuni, sunt poffiti, — recursele sale alaturate cu atestatu de botezu, atestatu de moralitate si diligintia, precum cu testimoniile prescise de lege; a le trimite per Al-Csill in Dieci subscrisului, nainte de terminulu prescisu, si a-se presentá in propusa-i statiune pentru de a se face cunoscutu.

Din siedintiele comiteteloru parochiale din comunele mai sus insemnate.

Dieci 3 Augustu v. 1886.

Georgiu Lupsia, m. p.
preotu inspectoru scolaru cercualu.

—□—